

δὲ θὰ στεριώσει ἃ δὲ θαυτοῦνε κορμὰ στὰ θέμελά του. Ὁ δράκος θὰ φάει ἀκόμα πολλοὺς ζωντανούς, γιὰ νὰ χορτάσει. Μὰ τὴ στιγμή πού θὰ κοιμάται, καὶ οἱ χοντρές μπουκιές πού τὴς κατέβασε ἀμάσσητες θά-νεθαίνουνε ἀπάνω καὶ τὸ κρασί θὰ βράξη στὸ λαρύγγι του, θὰ ζυγώσουμε καὶ θὰ τοῦ μπήξουμε τὸ πυρωμένο ξύλο στὸ μάτι του, σβήνοντας τὴ φωτιά τοῦ μίσους μας μέσα στὸ αἷμα του. Δὲ σὲ κλαίμε· ἀν εἶναι νὰ κλάψουμε, καλύτερα νὰ κλάψουμε τὸν ἑαυτό μας. Γιατὶ τώρα νιώθουμε πόσο ὀλοὶ ἐμεῖς στεκόμαστε μικροὶ μπροστά σὲ σένα. Γιατὶ ἐσύ, ἀφήνοντας τὰ λόγια τὰ στεῖρα, τὴ σοφία τὴν πονηρή, πού σκοπὸ ἔχουνε μόνο νὰ κρύψουνε τὴ γύμνια τῆς ψυχῆς, τὴ δειλία, τὴν ἔγνοια γιὰ τὸ περὶ, βιάσεις ἴσια, τίμια, παλληκαρίσια τὸ δρόμο πού βαδίζουνε οἱ ἄντρες, οἱ τίμιοι καὶ οἱ ἀγνοῖ, τὸ δρόμο τῶν ἔργων, τὸ στενὸ τὸ μονοπάτι τῆς θυσίας. Ὡ, πόσο ἀλλιότιχη θὰ εἶτανε ἡ ζωὴ, ἀν ὀλοὶ ἐμεῖς, ἀφήνοντας κατὰ μέρος τὴς σοφίης τῆς πονηρῆς, ἀποφασίζαμε νὰ βαδίσουμε τὸ δρόμο πού μᾶς χάραξες ἐσὺ μὲ τὸ αἷμα σου. Ἡ ἀναντρεία θεωρεῖται τὴν ἀδικία. Τὴ στιγμή πού τὸ αἷμα τῶν ἀγνῶν, τῶν παρθεναίων, θὰ κατεβεῖ ποτάμι ὀρηκτικὸ, θὰ σαρώσει ὅλα, ὅσα ὑψώσε μπροστά του ἡ σοφία τῆς Κακίας καὶ ἡ λύσσα τῆς Ψευτιάς.

Μὲ τὰ δόντια σφιγμένα καταπίνουμε τὸ φαρμάκι, πού ἀνεβαίνει στὰ χεῖλια μας. Τώρα τὸ καρὰβι, πού τῶραφες μὲ τὸ αἷμα σου, γίνεται γιὰ μᾶς σύμβολο, ὑψώνεται μπροστά μας μυστηριώδικο πάνω στὸ μαῦρο

πέλαγος τῆς ζωῆς μας. Μὲ τὰ πανιά φουσκωμένα, κόκκινα, θαλασσοδέρνεται πάνω στὰ γαῖα κύματα, καὶ ἀπάνω στὴν κορφή τοῦ ἀψηλοῦ καταρτιοῦ ἢ λευκῆ σου ψυχῆ λάμπει σὰν ἄστρο, σκορπίζοντας τὸ γλυκὸ, παρήγορο φῶς του πάνω στὰ σκοτεινὰ κύματα. Στὴν κορφή τοῦ βράχου, πού σπάζουνε ἀπάνω του λυσομανώνοντας τὰ κύματα τοῦ Κακοῦ, καρτεροῦμε, διγλάτορες, πότε νὰ ἰδοῦμε νὰ προβάλλει ἀπὸ μακριὰ τὸ στοιχειωμένο καρὰβι μὲ τὰ κόκκινα φουσκωμένα πανιά, πού τὰ φουσκώνει ἡ πνοὴ τῆς ὀργῆς, νάντικρύ-σσουμε τὸ γλυκὸφῶς τῆς λευκῆς σου ψυχῆς, πού λάμπει σὰν ἄστρο στὴν κορφή τοῦ ἀψηλοῦ καταρτιοῦ. Δαρμένο ἀπὸ τὰ κύματα, κυνηγημένο ἀπὸ τοὺς ἀγριοὺς ἀνέμους πού ἀφήνει πάνω στὸ πέλαγος ὁ δαίμονας τοῦ Κακοῦ, μὲ τὰ πανιά σου τὰ κόκκινα ξεσκισμένα, κουρελιασμένα ἀπὸ τὴν ἀγρία πάλη πρὸς τὰ μανιασμένα στοιχεῖα τῆς Ζωῆς, μὲ τὰ σκοινιά κομμένα, μὲ τὸ γλυκὸ σου τὸ φῶς πού πάντα ἔξακολουθεῖ νὰ λάμπει στὴν κορφή τοῦ ἀψηλοῦ καταρτιοῦ σου σὰν καντήλα, ἔλα, ὦ πολυθάνασμένο καρὰβι, νὰράξεις τὸ λιμάνι τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἐλπίδος, πού σου ἀνοίγει τὴ θερμὴ ἀγκαλιά του. Τὰ μάτια μας κουρασθήκανε, τὰ γόνατά μας πληγιάσανε στὸ ἀνέβασμα τοῦ σκληροῦ βράχου. Ἐλα, νὰστράφει μέσα στὴ σκοτεινὴ καρδιά μας τὸ φῶς σου. Πονεμένη, ξεσκισμένη ἢ ψυχῆ, σένα καρτεροῦμε σὲς ἀγριεὶς νύχτες τῆς ἀγρύπνιας τῆς, σένα ὀραματίζεται σὲς ἀτέλειωτες στιγμῆς τοῦ σκληροῦ μαρτυρίου τῆς...

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

L. FRANK

“Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΟΣ,,

—Der mensch ist gut—

B'.

Δέκα ἑκατομμύρια πτώματα! Δέκα ἑκατομμύρια ἄνθρωποι χεῖρῆκαν! Τὸ ρευστὸ αἷμα αὐτῶν τῶν δέκα ἑκατομμυρίων σκοτωμένων — σαράντα ἑκατομμύρια λίτρες ζεστὸ ἀνθρώπινο αἷμα, — θὰ μπορούσε μιὰν ὀλάκερη μέρα νὰ ἀναπληρώσει τὰ νερὰ τοῦ μεγάλου καταρράχτη τοῦ Νιαγάρα, καὶ μὲ τὴ δύναμή του νὰ δώσει τὸ ἤλεκτρικὸ ρεῖμα γιὰ μιὰ ὀλάκερη μεγαλόπολη... Ὀλόκληρο τὸ τροχαῖο ὕλικὸ τῶν σιδηροδρόμων ὅλης τῆς Πρωσίας δὲ θάρτανε μονάχα τὰ κεφάλια τούτων τῶν δέκα ἑκατομμυρίων σκοτωμένων νὰ τὰ μεταφέρει μεμιάς. Πολιτισμός!... Φανταστεῖτε μιὰ στιγμή ἓνα πελώριο τραῖνο· τὸ πρῶτο βαγόνι βρίσκεται στὸ Μόναχο, τὸ τελευταῖο στὸν κεντρικὸ σταθμὸ τοῦ Βερολίνου, καὶ ὅλα εἶναι γεμάτα μὲ ματωμένα ἀνθρώπινα κεφάλια! Πολιτισμός!... Νὰ βάλει κανεὶς τὰ δέκα ἑκατομμύρια τῶν δυστυχισμένων τούτων σκοτωμένων φονιάδων κάτω σὲ μιὰ σειρά, κεφάλι κοντὰ σὲ κεφάλι, πόδι κοντὰ σὲ πόδι! Τότε ἔχουμε μιὰ γραμμὴ ἀπὸ δεκάξη χιλιάδες χιλιάδες — ὄχι μέτρα — πτώματα, ἓνα· δεκάξη χιλιάδες χιλιάδες μετρά μεγάλον τάφο, πού κλείνει μέσα του ὅλη τὴ Γερμανία! Πολιτισμός!...

Σὰς λέω: ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐποχὴ τῆς ἀφελείας, τῆς τάξης, τῆς ὀργάνωσης καὶ τῆς λογικῆς, ἀπ' αὐτὴ τὴν

ἐποχὴ τοῦ ἐγωισμοῦ, τοῦ παρᾶ, τῆς δύναμης, τῆς βίας, τῆς ψευτιάς καὶ τῆς ἐξουσίας, δὲ θὰ μένει τίποτα. Μονάχα ὁ φόβος ἀπὸ μιὰ τέτοια ἐποχὴ θὰ μένει καὶ γιὰ τὴς μελλούμενες γενεὲς ἢ χαρὰ, γιὰτὶ τὴ γλυτώσανε τὴ γελοία τούτη ἐποχὴ...

Ἄς ἔρθουμε ἐπιτέλους στὰ λογικά μας. Ἄς σκεφτοῦμε. Ἄς θυμηθοῦμε ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι καλὸς καὶ ἀδερφός μας. Ἄς ξεριζώσουμε ἀπὸ τὴν καρδιά μας τὴ συνήθεια, τὴν ψευτιά, τὴν αἰσχροκέρδεια, τὸ θάυμασμά τῆς βίας, τῆς ἐξουσίας καὶ τῆς δύναμης, γιὰ νὰ μὴν ἔχουν καὶ οἱ μελλούμενες γενεὲς μέσα τους τὸ σπόρο γιὰ καινούργιο φόνο.

Κάθε μέρα σκοτώνονται δέκα χιλιάδες ἄνθρωποι, πού λαχτάρησαν νὰ ζοῦν ἀκόμα. Μολάταῦτα ὁ παπουτῆς κάθεται σὰν πάντα στὸ ἐργαστήρι του, μπαλῶνει παπούτσια, ὁ μαραγκὸς φτεῖναι ἐπιπλα, ὁ ἐργάτης τῆς φάμπρικας στέκεται μπροστά στὴ μηχανή, ὅλη μέρα, ὁ ἔμπορος πίσω ἀπὸ τὸ γραφεῖο του ὁ ὑπάλληλος γεμίζει μὲ μελάνι χαρτιά καὶ ὁ λογιστὴς κάνει λογαριασμούς, τὸ γκαρσόνι σερβίρει... ἐνῶ, κάθε μέρα σκοτώνονται δέκα χιλιάδες ἄνθρωποι, πού οἱ ἴδιοι πρωτύτερα εἶτανε ἀναγκασμένοι νὰ σκοτώσουν ἄνθρωπους. Τί φοβερός, ἀπερίσκεπτος ἐγωισμός! Ἄν δὲ θέλουμε γὰ χάσουμε τὸ δικαίωμα τοῦ λεγόμενου ἀνθρώπου, πρέπει, χωρὶς νὰ σκεφτοῦμε τίποτα ἄλλο, νὰθάναμε ἐπὶ μέση τὰ σφυριά, τὰ γραφεῖα καὶ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΗ' (ΕΣΑΜΗΝΟ Α')

Σάββατο Ἀθήνα, 30 Γεννάρη 1921

ΑΡΙΘ. 721 (ΦΥΛ. 5)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΜΑΛΑΜΟΥ: Λευκές.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ: Τὸ στοιχειωμένο καράβι.

Λ. ΦΡΑΝΚ: «Ὁ ἄνθρωπος εἶναι καλὸς» (τέλος).

ΗΓΓΕΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟΣ: Πῶς μὲ γελάει.

ΠΛΗΡΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ: «Οἱ γυναῖκες τοῦ Ἰψεν.

ΜΙΧ. ΘΕΡΒΗΤΗΣ — Κ. ΚΑΡΘΗΙΟΣ: Δὸν Κιχότης (τέλος).

Ο ΝΟΥΜΑΣ: Φαινόμενα καὶ πράγματα.

Ο ΜΑΣΤΡΗΓΗΛΗΣ: Τριῶ λογιῶ σπίτια... καὶ τὸ δικό μου τέσσερα.

ΠΙΚΡΗΓΚΙΘΗΣ: Ἐπιγράμματα.

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ: Νεοελληνική φιλολογία.—Ἐνὴν φιλολογία.—Φοιτ. Συντροφιά.—Μουσική.—Χωρὶς γραμματόσημο.

ΛΕΥΚΕΣ

Στὸ ψηλὸ τ' ἄλωνι, λίμνη φεγγερῆ
τῶν σταχυῶν χουσάφι,
Ξεχειλίζει ἀπ' ὄλες τὶς μεριδὲς λαμπρῆ
καὶ τὰ πλάγια βάφει.

Γύρω ἀπὸ τ' ἄλωνι λεῦκες λιγερὲς
στέκονται πιασμένες
γιὰ χορὸ, σὲ στόφες ἀσημοφαντὲς
βγενικὰ ντυμένες.

Κι ὅπως τ' ἀγεράκι τραγουδιοῦ σκοπὸ
στὰ φτερά του φέρνει,
πρώτη λεῦκα ἀρχίζει μούρομυρο ἀπαλό,
δεύτερη τὸ παίρνει.

Κι ὄλες, σὰ νυφάδες ποῦναι, στὴ σειρά
τραγουδοῦν ἀντάμα,
Τ' οὐρανοῦ τὰ φῶτα, τὰ ψηλὰ βουνά,
τ' ἄλωνι τοῦ τὸ θάμα.

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΜΑΛΑΜΟΥ

ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΟ ΚΑΡΑΒΙ

(Στὴ μνήμη τοῦ Δ. ΛΥΓΔΟΠΟΥΛΟΥ, σοσιαλιστή, νέου εἰκοσι χρόνων, ποὺ τονὲ σφάζανε μαζί με ἄλλους δυὸ συντρόφους, Τουρκολοῦοι πειρατὲς, μέσα στὸ πλοῖο, μιὰ νύχτα, καθὼς γύριζε ἀπὸ τὴ Μόσχα).

Ὅταν τὸ μάτι σου θολὸ ἀκόμα ἀπὸ τὸν ὕπνο τὸ ἀνοιξὲς ἀξάφνα μπρὸς στὴν κρύα λεπίδα ποὺ ἀστραφετὴ πᾶνω ἀπὸ τὸ κεφάλι σου, ὁ νοῦς σου τὴ στιγμή ἐκείνη τῆς ἀγρίας σκοτεινιάς ποὺ ἐβλεπες τοὺς συντρόφους σου νὰ σφάζονται δίπλα σου, κι ἄκουγες τὰ θογγητὰ τους, δὲν πέταξε στὰ εἴκοσι χρόνια σου ποὺ σὰν τριαντάφυλλα σου στεφανώνανε τοὺς κροτάφους. Οὔτε τοὺς γέρους γονιούς σου θυμήθηκες, ποὺ σὲ καρτεροῦνε νὰ τοὺς φέρεις πίσω τὸ ἀποκούμπι τῶν γηρατειῶν τους. Οὔτε τὴν ἡμορροφὴ ζωὴ ποὺ σου γελούσε με ὄλες τὶς ἡμορφιὲς τῆς, μαγεύτρα Κίρκη. Τὴ στιγμή ἐκείνη, ἀνάμεσα στὸ πέλαγος, τὴ νύχτα ποὺ μόνον τὰ ἀστέρια τοῦ οὐρανοῦ, μοναχὰ μαρτύροι, κλείνανε με φρίκη τὰ μάτια τους, γιὰ νὰ μὴν ἀντικρύσουνε τὸ ἄγριο θέαμα, τὴ στιγμή ἐκείνη ὁ νοῦς σου, ὁ παρθενικὸς, πέταξε μόνον στὸ Χρέος, στὸ μεγάλο Χρέος, ποὺ φορτώθηκες στοὺς νεανικούς σου τοὺς ὤμους γιὰ νὰ τὸ φέρεις στὴ χώρα τὴ μαρτυρική! Θυμήθηκες τοὺς συντρόφους ποὺ σὲ περιμένανε κάπου μακριὰ· κι ἂν ζήτησες, κι ἂν ὄνειρεύτηκες κάτι νὰ γλυτώσεις, εἶτανε τὸ μυστικὸ ποὺ ἔφερνες ἀπὸ τὴ χώρα τῆς Δικαιοσύνης στὴ χώρα τὴν Ἀμαρτωλή. Κρῖο, τυφλὸ τὸ λεπίδι, χάθηκε θαθεῖα στὴν παρθενική σου

σάρκα, καὶ τὸ αἷμα σου κόκκινο, φλογάτο, σὰν τὸ κρασί ποὺ πετιέται ἀφρίζοντας ὄξω ἀπὸ τὴν τρίπα του βαρελιοῦ, ποῦθραξε χρόνια, πετάχτηκε ἔξω μ' ἓνα σφύριγμα, ποὺ χάθηκε μέσα στὸ σφυρηχτὸ τοῦ ἀνέμου. Ἐγείρες σὰν τὸ ἀρνὶ κάτω ἀπὸ τὸ γόνατο τοῦ μακαλάρη, κ' ἡ κρύα ἀστραφετῆ λεπίδα ζεστάθηκε, θόλωσε με τὴν ἄχνα τοῦ κατεροῦ σου αἵματός. Ὁ ἄνεμος ρουλιότανε ἀνάμεσα στὸ ἔρημο πέλαγος, τὰ κύματα περνούσανε γλήγορα, τρομαγμένα, δίπλα στὸ καράβι, τὰ πανὰ φουσκώνανε σὰν τὸ στήθος ποὺ τὸ φουσκώνει ἡ ὄργη, καὶ τὰ σκοινιά τρέμανε τεταμένα σὰ νεῦρα, ἔτοιμα νὰ κοποῦνε, νὰ σπάσουνε. Ἐπειτὰ τὰ κύματα, ποὺ περνούσανε τρομαγμένα, ἀνοίξανε εὐλαβικὰ γιὰ νὰ δεχτοῦνε στὴν κρύα ἀγκαλιά τους τὸ κορμί σου, ποὺ κατέβαινε γλήγορα γιὰ νὰ βρεῖ ἓναν ἄξιο τάφο στὰ παρθενικὰ βάθη τῆς θάλασσας. Πλίνωνανε τὸ αἷμα σου ποὺ εἶχε κυλήσει πᾶνω στὸ κατάστρωμα, σκουπίσανε τὴ λεπίδα, σφουγγίσανε τὰ δάχτυλά τους... Τὸ καράβι τρέχει πᾶνω στὰ κύματα, κι ὁ ἄνεμος δέρνεται μέσα στὰ σκοινιά ποὺ τρίβουνε τεταμένα σ' ἓνα θλιβερὸ μοιρολόγι, ποὺ σκορπιέται πᾶνω στὸ σκοτεινὸ πέλαγος. Τὰ λίγα ἀστέρια ποὺ φαίνονται στὸν οὐρανὸ, ἀνοικοκλείνουνε τὰ μάτια τους τρομαγμένα...

Δὲ θὰ σὲ κλάψουμε. Ἡ ψυχὴ σου ἡ ἀντρικεῖα θάβηθε πόνο ἂν ἔβλεπε δάκρυα γυναικῆσια νὰ κυλᾶνε στὰ μάγουλά μας. Μὲ τὰ δόντια σφιγμένα καταπίνουμε τὸ φαρμάκι ποὺ ἀνεβαίνει στὰ χεῖλια μας. Δὲ σὲ κλάψουμε. Στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν Ἀλήθεια καὶ τὴ Δικαιοσύνη, τὸ ξαίρουμε πῶς χρειάζονται θύματα, πολλὰ θύματα. Τὸ γιοφύρι ποὺ ὄνειρεύμαστε νὰ στήσουμε,